

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства юстиції України
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких Законів України щодо уточнення порядку
доступу нотаріусів до Єдиного державного демографічного реєстру»,
внесеного до Верховної Ради України народними депутатами України
Мінько С. А. та іншими,
реєстр. номер 3989 від 14 серпня 2020 року
до першого читання

Міністерство юстиції України підтримує проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо уточнення порядку доступу нотаріусів до Єдиного державного демографічного реєстру», внесеного до Верховної Ради України народними депутатами України Мінько С. А. та іншими, реєстр. номер 3989 від 14 серпня 2020 року (далі – проєкт Закону), **за умови врахування таких пропозицій та зауважень.**

Пунктом 2 розділу I проєкту Закону пропонується частину другу статті 46¹ Закону України «Про нотаріат» (далі – Закон), викласти в такій редакції:

«Нотаріус під час вчинення нотаріальних дій, в тому числі але не виключно з метою установлення особи (ідентифікації), яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, або щодо майна якої здійснюються нотаріальні дії, та/або визначення обсягу цивільної дієздатності фізичних осіб та/або перевірки цивільної правоздатності та дієздатності юридичних осіб, перевірки повноважень представника фізичної або юридичної особи, обов'язково використовує відомості Єдиного державного демографічного реєстру, а також Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, інших єдиних та державних реєстрів, що функціонують у системі Міністерства юстиції України.».

Слід зазначити, що відповідно до положень статей 43, 44 Закону встановлення особи здійснюється за паспортом громадянина України або за іншими документами, які унеможливають виникнення будь-яких сумнівів щодо особи громадянина, який звернувся за вчиненням нотаріальної дії (паспорт громадянина України, паспорт громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичний чи службовий паспорт, посвідчення особи моряка, посвідчення члена екіпажу, посвідка на проживання особи, яка мешкає в Україні, національний паспорт іноземця або документ, що його замінює, посвідчення особи з інвалідністю чи учасника Другої світової війни, посвідчення, видане за місцем роботи фізичної особи).

Визначення обсягу цивільної дієздатності фізичної особи здійснюється за паспортом громадянина України або іншими документами, передбаченими статтею 43 Закону (крім посвідчення водія, особи моряка, особи з інвалідністю чи учасника Другої світової війни, посвідчення, виданого за місцем роботи фізичної особи), які унеможливають виникнення будь-яких сумнівів щодо обсягу цивільної дієздатності фізичної особи, яка звернулася за

вчиненням нотаріальної дії. У разі потреби нотаріусу надається довідка про те, що особа не страждає на психічний розлад, який може вплинути на її здатність усвідомлювати свої дії та (або) керувати ними.

При перевірці цивільної правоздатності та дієздатності юридичної особи нотаріус зобов'язаний ознайомитися з її установчими документами, інформацією про таку особу, що міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань і перевірити, чи відповідає нотаріальна дія, яка вчиняється, обсягу її цивільної правоздатності та дієздатності.

Нотаріус при посвідченні правочинів, вчиненні інших нотаріальних дій за участю уповноваженого представника встановлює його особу відповідно до вимог статті 43 Закону, а також перевіряє обсяг його повноважень.

Нотаріусу подається довіреність або інший документ, що надає повноваження представникові. Дійсність довіреності, нотаріально посвідченої відповідно до законодавства України, перевіряється нотаріусом за допомогою Єдиного реєстру довіреностей.

Якщо від імені юридичної особи діє колегіальний орган, нотаріусу подається документ, в якому закріплено повноваження даного органу та розподіл обов'язків між його членами.

Враховуючи викладене, нотаріус встановлює особу, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, визначає обсяг цивільної дієздатності фізичних осіб і перевіряє цивільну правоздатність та дієздатності юридичних осіб, перевіряє повноваження представника фізичної або юридичної особи саме за документами, а не за відомостями з Єдиного демографічного реєстру, при цьому їх дійсність можливо перевірити за вказаним реєстром.

У свою чергу відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (далі – Закон¹), Єдиний державний демографічний реєстр – це електронна інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для зберігання, захисту, обробки, використання і поширення визначеної Законом¹ інформації про особу та про документи, що оформлюються із застосуванням засобів Реєстру, із забезпеченням дотримання гарантованих Конституцією України свободи пересування і вільного вибору місця проживання, заборони втручання в особисте та сімейне життя, інших прав і свобод людини та громадянина.

Варто значити, що окремі документи передбачені статтею 43 Закону оформляються із застосуванням засобів Єдиного державного демографічного реєстру.

Враховуючи викладене, пропонуємо виключити із абзацу другого пункту 2 розділу I проекту Закону такі слова «, в тому числі але не виключно з метою встановлення особи (ідентифікації), яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, або щодо майна якої здійснюються нотаріальні дії, та/або визначення обсягу цивільної дієздатності фізичних осіб та/або перевірки цивільної правоздатності

та дієздатності юридичних осіб, перевірки повноважень представника фізичної або юридичної особи,».

Водночас, пропонуємо внести до частини третьої статі 43 Закону такі зміни:

«Встановлення особи здійснюється за паспортом громадянина України або за іншим документом, що посвідчує особу, передбаченим Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», національним паспортом іноземця або документом, що його замінює, посвідченням особи з інвалідністю чи учасника Другої світової війни, посвідченням, виданим за місцем роботи фізичної особи. Посвідчення водія, особи моряка, особи з інвалідністю чи учасника Другої світової війни, посвідчення, видане за місцем роботи фізичної особи, не можуть бути використані громадянином України для встановлення його особи під час укладення правочинів.

При вчиненні нотаріальних дій, нотаріуси перевіряють дійсність документів за Єдиним державним демографічним реєстром, якщо вони були оформлені із застосуванням засобів вказаного реєстру.».

Міністр

Денис МАЛЮСЬКА

«___» вересня 2020 року